

Kuressaare Gümnaasium

VALIKAINED Tantsuõpetus 2. klassis: rahvatants ainekava

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Tantsuõpetusega taotletakse, et õpilane:

- tunneb rõõmu tantsust ja huvitub tantsust kui kunstiliigist;
- väärtustab tantsu inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana.
- teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises.
- tunnetab, teadvustab ja arendab tantsulise liikumise kaudu oma enesekontrolli ja eneseväljendamise võimeid;
- arendab läbi ühistegevuste sotsiaalseid võimeid, sealhulgas suhtlemisoskust;
- omandab teadmisi ja praktilist kogemust keha arengu seaduspärasustest ja liikumisviiside mitmekesisusest;
- mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt tantsuga seotud tegevuste kaudu;
- väärtustab eetilist ja esteetilist väljendusviisi;

Õppeaine kirjeldus

Tantsuõpetuse kaudu omandab õpilane teadmisi keha arengu seaduspärasustest ja liikumisviiside mitmekesisusest.

Tantsuõpetuse keskseks ülesandeks on toetada õpilase ealist arengut praktilise õppe kaudu, mis haarab nii keha kui vaimu. Aktiivne õpe tähendab eelkõige tegevuslikku aktiivsust ja kogemist, mis kinnistab õpitut paremini.

Tantsutundides õpitakse ja harjutatakse tunnetuse ja liigutustegevuse kaudu. Ühitatakse nii kunstiline eneseväljendus, kunstiloome, kõne, muusika, rütm ja mäng ning nende igat liiki kombinatsioonid.

Tantsutundides luuakse tingimused isiksuse sotsiaalseks ja emotsionaalseks arenguks. Tantsides arendatakse õpilase isikupära, oskusi tegutseda üksi ja koos, suhtlemis- ja koostöövõimet, ühtekuuluvustunnet ning sallivust.

Tantsuõpetuses on esmane eakohalisuse põhimõte. Tantsuõpetus toetab harmoonilise isiksuse kujunemist tantsulise eneseväljenduse kaudu, avab ning avardab võimalusi tantsuga tegeleda ja loovast tegevusest rõõmu tunda. Tantsuõpetuses tekib huvi loomingulise tegevuse vastu, kujuneb loomulik ja õige kehahoiak ning elukestev tervislik liikumisharjumus.

Tantsuõpetuse kaudu on õpilasel võimalus tunda end kultuurikandjana, saades teadmisi pärimuskultuurist.

Õppetegevus:

- tantsuelementide ja keha liikumisvõimaluste tundmaõppimine;
- liikumise seostamine rütmi ja helidega;
- tasakaalu- ja koordineerimisharjutuste õppimine ja sooritamine;
- loovmängude mängimine;
- lihtsamate pärimustantsude, seltskonnatantsude ja lastetantsude tantsimine;
- tantsuürituste külastamine, sh virtuaalsed esitused
- tantsu oskussõnavara mõistmine.

2. klassis on kesksel kohal tantsuelementide (aeg, ruum, jõud, keha) tundmaõppimine loovas tantsualases ja mängulises tegevuses. Laps õpib tunda oma keha ja kehaosade liikumisvõimalusi (nt painutus, sirutus, jook, hüpe, jne), liikumist ruumis (suunad, tasandid); liigutuse iseloomu

eristamist (jõuline, sujuv, terav, voolav jt).

Liikumist ja tantsu õpitakse nii muusikaga kui ilma (keha-, rütmipill, tempo, paus, jne).

Tasakaalu-, koordinatsiooni- ja teiste harjutuste ning repertuaari valikul väärtustatakse lapse enda loomingulist panust (nt improvisatsiooni võimalused pärimustantsus ja loovmängus). Tegevuste valikul jälgitakse, et kaasatud oleksid kõik õpilased.

Oluline on lapse individuaalse arengu toetamine ja rühmatöökõks vajalike põhimõtete tutvustamine ja rakendamine.

Selles vanuseastmes rajatakse alus tantsuhuvile, tantsutraditsioonide säilitamisele ja edasikandmisele. Luuakse tingimused lapse tantsulise mõtlemise ja loovuse arenguks. Igale lapsele võimaldatakse tantsimise (sh esinemise) ning enda ja teiste liikumise jälgimise kogemus (eakohased tantsuetendused, kontserdid jm). Saadud kogemuste väljendamiseks kasutatakse erinevaid vorme (kirjutamine, vestlus, joonistamine jm). Õpitakse märkama liikumiste erinevust ja liikujate eripära.

Õpilane õpib mõistma tantsutunnis kasutatavaid termineid ja väljendeid.

Üldpädevuste kujundamine

Tantsõpetuses toetatakse **väärtuspädevuse** kujunemist tervislikku eluviisi tähtsustava õppega. Arusaam, et tervist tuleb kaitsta ja tugevdada, aitab õpilasel teha põhjendatud valikuid tervisekäitumises.

Austus looduse ning inimeste loodud materiaalsete väärtuste vastu soodustab keskkonda säästvat liikumist. Abivalmis ja sõbralik suhtumine oma kaaslastesse ning ausa mängu põhimõtete tähtsustamine tantsulistest tegevustest toetavad kõlblise isiksuse kujunemist.

Õpipädevuse arengut soodustab õpilase oskus analüüsida ja hinnata oma liigutusoskuste ja kehaliste võimete taset. Koolis tekkinud huvi liikumise vastu loob aluse õppida uusi ja sobivaid liikumisviise.

Sotsiaalne pädevus tähendab viisakat, tähelepanelikku, abivalmis ja sallivat suhtumist kaaslastesse. Koostöö liikudes õpetab inimeste erinevusi aktsepteerima, neid suhtlemisel arvestama, ent ka ennast kehtestama.

Enesemääratluspädevus on oskus hinnata oma kehalisi võimeid ning valmisolek neid arendada, samuti suutlikkus jälgida ja kontrollida oma käitumist, järgida terveid eluviise ning vältida ohuolukordi.

Ettevõtlikkuspädevust kujundab õpilase oskus näha probleeme ja leida neile lahendusi, seada eesmärged, genereerida ideid ning leida sobivaid vahendeid ja meetodeid nende teostamiseks. Tantsuõpetuses õpib õpilane analüüsima oma kehaliste võimete ja liigutusoskuste taset. Koostöö kaaslastega liikumisel kujundab toimetulekuuskust.

Suhtluspädevus on seotud tantsu oskussõnavara kasutamisega, eneseväljendusoskuse arendamisega.

Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse Kuressaare Gümnaasiumi hindamise korrast.

Tantsuõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta,

on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist tantsulistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamisel arvestatakse kõiki tantsuõpetuse komponente: tantsimist, tantsu või liikumise loomist, tantsu üle arutlemist. Lisaks võetakse arvesse õpilase isiksuseomadusi ja osavõttu erinevatest tegevustest.

Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste hinnangutega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

2. klassis hinnatakse peamiselt osavõttu loovmängulistest liikumistegevustest, liikumist vastavalt muusikale ja rütmile.

Lõiming

esti keel: rahvapärimuslikud lood; liisusalmid, häälimine, koha- ja ajamäärsõnad, tähelepanu kõne ja tegevuse jälgimisel, tähestiku õppimine, peenmotoorika (kirjatehnika) arendamine.

Muusika: oskus kuulata, liikuda vastavalt helile ja rütmile; oskus heli tekitada (laulmine, keha- ja rütmipill).

Inimeseõpetus: mina ja minu keha; pere ja kodu; „meie“ tunne ja sõpruskond; uudishimu ja „maailma avastamine“; liikumise tähtsus;

Loodusõpetus: nähtuste jõud ja tugevus, pehmus ja liikuvus; matkimine; rütmid elus ja looduses

Kunsti- ja tööõpetus: loov eneseväljendus; erinevate ametite kujutamine; rekvisiidid, lavakujundus ja kostüüm

Matemaatika: paaris ja paaritu, liikumine kujundites, korduvtegevused 2, 4 või 8 korda.

Kehaline kasvatus:

Liikumismängud ja reeglistik; kehahoid ja -asendid; koordineerimine.

Õpitulemused

Õpilane:

- osaleb meeeldi tantsulistes tegevustes;
- osaleb loovmängudes ja oskab arvestada reeglitega;
- jälgib tantsu ja räägib tantsust suunavate küsimuste abil.
- oskab ainekavas olevaid tantse ja mängu koos kaaslastega tantsida ja mängida õpetaja juhendamisel.
- mängib/tantsib õpitud eesti laulumänge;
- liigub vastavalt muusikale, rütmile, helile
- oskab vabalt kasutada ruumi ja selles ohutult liikuda.
- oskab teha kummardust ja kasutab seda tantsule palumisel.
- kasutab oma keha tantsulise liikumise väljendusvahendina.

Õppesisu

1. Tantsimine ja tantsu loomine ühistegevuses

Õpilane:

- 1) võtab osa liikumisharjutustest ja loovmängudest;
- 2) eristab tantsuelemente (keha ja kehaosade liikumisvõimalused: nt. painutus, sirutus, jooks, hüpe, jne.); liikumine ruumis: suunad ja tasandid);
- 3) õpib tunnetama liikumise sisu ja meeleolu (jõuline, sujuv, terav, voolav jt.)
- 4) seostab liikumist rütmi ja helidega;
- 5) sooritab lihtsamaid tasakaalu- ja koordineerimisharjutusi;

6) tantsib lihtsamaid pärimustantse.

Õppekavas:

Eesti traditsioonilised laulumängud ja pärimustantsud; lihtsamad tantsuvõtted ja tantsusammud. Liikumine ruumis, kasutades erinevaid suundi, tasandeid ja tantsujooniseid üksi, paaris ja grupis. Sammud ja liikumised, rütmi- ja koordinatsiooniharjutused vastavalt muusika iseloomule

2. Tantsu jälgimine ja tantsust rääkimine

Õpitulemus	Tegevus
Õpilane võtab osa liikumisharjutustest ja loovmängudest	<ul style="list-style-type: none">• elavad trükitähed ja numbrid, sõnade kirjutamine erinevate kehaosadega• looma, linnu kujutamine liikumises (kujud, poosid)• nimemäng, peeglimäng• fantaasialiikumised
Õpilane eristab tantsuelemente	<ul style="list-style-type: none">• keha ja kehaosade liikumisvõimalused: nt painutus, sirutus, jooks, hüpe, jne• liikumine ruumis: suunad ja tasandid. põhisammude õppimine ja kasutamine: kõnnisamm, jooksusamm, galopisamm ja hüpaksamm, vahetussamm• süld- ja valsivõte, käärhüpped, ummishüpe• stoppmängud põhiliikumistes• laulumängud erinevates joonistes
Õpilane tunnetab liikumise sisu ja meeoleolu (jõuline, sujuv, terav, voolav jt)	<ul style="list-style-type: none">• liikumine kujundites• tantsukujundid rühmas ja liikumine nendes
Õpilane seostab liikumist rütmi ja helidega	<ul style="list-style-type: none">• rütmi tekitamine oma kehaga (kehapill)• rütmi tekitamine erinevate vahenditega• mitmest osast koosnevad rütmikombinatsioonid• liikumise alustamine ja lõpetamine muusikat (rütmi) järgides
Õpilane suudab sooritada lihtsamaid tasakaalu- ja koordinatsiooniharjutusi	<ul style="list-style-type: none">• iga samm või liigutus on üks taktiosa• lihtsammude kombinatsioonid• 2-3 kombinatsioonilised paaritantsud
Õpilane tantsib lihtsamaid pärimustantse, seltskonnatantse, lastetantse	<ul style="list-style-type: none">• Laulumängud „Me lähme rukist“, „Kaks sammu sissepoole“, „Till-lill-lipu linnaksed“, „Tondimäng“, „Üks ühte“, „Lapaduu“, „Tädi“, „Bugi“• „Kägara“ (jooksusammud)• Kupparimoori (kõnnisamm),• Savikoja venelane (lühikesed kiired taldsammud)• Galopp (galopisamm), Nüüd tulge

	<p>tantsima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaera –Jaan (käärhüped) • Üks ,kaks kolm ,neli ... (järel- , vahetus- ja hüpaksamm) • Laulumängud: „Mu isamaa armas“, „Üks peremees võttis naise“, „Käi ümber küla ringi“, • tantsupidude 2.-3.kl rahvatantsurühmade tantsurepertuaar (kombinatsioonid)
--	---

Tantsu jälgimine ja tantsust rääkimine :

- 1) huvitub tantsust nii koolis kui ka väljaspool kooli;
- 2) kirjeldab nähtud tantsu suunavate küsimuste järgi;
- 3) õpib mõistma tunnis kasutatavat oskussõnavara.

Füüsiline õpikeskkond

Tantsutunnid planeeritakse tunniplaani osana ja viiakse läbi selleks sobivates ruumides: peegelsaalis või aulas.

Tunnis osalejatel on sobiv riietus ja jalatsid.

Muud vahendid:

- õppekirjandus;
- fonoteek (CDd, DVDd);
- vahendid pärimus- ja loovtantsude tantsimiseks: rätid, pulgad jm.;
- vahendid helide tekitamiseks: rütmipillid (kõristid, kõlapulgad, trianglid jne);
- kaasaegne infotehnoloogia.

Koostas: Merle Tustit